Laiškas Valerijai Čiurlionytei, [1916-07-31], [iš Petrogrado – į Lipecką].

Vakar nuo tavęs jokio laišku[čio]

Vakar nuo tavęs jokio laiškučio neatnešė… Vakar pirmą sykį neišpasakytai liūdna buvo palikę… Sauloleida tokia puiki, tokia skaidri, visa ugninė. Visi laisvūs ir apie naujus sumanymus galvoja, apie tvėrimą naujo gyvenimo. Tik aš vienas uždarytas kaip koks išglušėlis ir man vienam naujas gyvenimas nerūpi… Bet pasistengiau apie tai užmiršt ir susigalvojau biesas žino apie kokias tai žmogaus ir Dievo religijas. Tiek to. Šiandie daktaras vėl žiūrėjo. Šiandie — įspūdį geresnį. Juokingas žmogiuks. Klausė, ar aš kartais eilių nerašąs. Prisipažinau turįs tąją silpnybę. Tada klausė, ar spausdinau. Pasakiau, kad neužilgo išeis rusų kalboj Baltrušaičio [1] vertime [2]. Klausė, kurio Baltrušaičio, ar kunigo. Pasakiau, kad Jurgio. O, sako, žinau aš jį. Kai išeis — žadėjo būtinai nusipirkt. Paskui visokius šposu[s] dirbo — daužė, klausė, adata badė, kelius pyškino, gerklėn kažkokiuos poperius grūdo ir t[aip] t[oliau]. Kažkodel jis ir mandagus labai. Kai ateinu — tuoj prašo sėsties ir šneka kažkaip šeimyniškai. Sako, būk esąs tai geras geras ženklas. Su kuriais jis niekus tauzija — tai būk tuos paliuosuojąs, o su kuriais piktas būna — tai esą tuos imąs. E, vis tiek — o aš vis tik manau, kad turi būt gerai ir galas.

Šiandie diena saulėta, šilta, sėdžiu ant saulės, šildaus ant saulės ir juokiuos. O ko man nesijuokti! Praslenka valanda, diena prabėga, ašei — vis sargas aukuro švento. Skaidrios naktužės, aušros švitvingės — viskas dainoje, viskam vainikas. — —

Tik ant šio laiškiuko buvo nusileidusi marga plėštakėlė. Pailsėjo, parymojo ir vėlei nuskrido lengva kaip sapnas ir grakšti kaip vėjužio alsavimos in savo saulėtą pasaulį…

Ką man padaryti, kad ir dūšia tavo kaip toji plėštakėlė, parymojus ir pasilsėjus, vėlei skaidriai ir lengvai kiltų in aukštą dangų, in saulėtą savo kelionę — —

Bučiu[o]j[u], Tavasai Bol[ytis].

KOMENTARAI

[1] Jurgis Baltrušaitis (1873–1944) – poetas simbolistas, vertėjas, diplomatas.

[2] Turbūt kalbama apie lietuvių ir kitų tautų rašytojų kūrybos rinktinę rusų kalba *Отечество. Сборники национальной литературы России*, т. I: Пути и достиженія національныхъ литературъ Россіи. Национальный вопросъ, редакция: проф. И. А. Бодуэнъ де Куртенэ, проф. Н. А. Гредескула, Б. А. Гуревича, кн. П. Д. Долгорукова, проф. В. Н. Сперанский, Петроградъ: книгоиздательство Б. М. В. Попова, 1916. Šioje knygoje lietuvių poetų Kazio Binkio, Adomo Juodojo, Mykolo Vaitkaus, Maironio, Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės, Karolio Vairo, Zigmo Gėlės, Prano Vaičaičio eilėraščius, Igno Šeiniaus prozos kūrinį Бездна į rusų kalbą vertė pats Balys Sruoga. Rinktinėje paskelbti ir keli Balio Sruogos eilėraščiai: „Изъ цикла „Пѣсни заката“ (p. 168–169), „Эскизъ балета“ (p. 173).